

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI DE CLUJ-CHERLA. CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 200 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiuni se primesc după învotată

Partea oficială.

Bonurile de impozit.

Aducem la cunoștința Veneratului Cler, că bonurile de impozite, cari se dau în schimbul salariilor restante pe lunile Septemvrie—Decemvrie 1931, le-am primit dela Casa de Amortizare a Ministerului de Finanțe.

Bonurile sunt hârtii de Stat, de câte 100, 500, 1000, 5000, 10.000 Lei cu dobândă de 4%.

Bonuri s'au eliberat în sume rotunde, neluându-se în considerare fracțiunile ce trec peste 100 Lei; astfel în loc de 124 Lei se dă bon de 100 Lei.

Ridicarea lor dela Administrația Capitulară se va face prin oficiile protopopești, cari au fost încunoștințate telegrafic direct, și se vor distribui pe lângă chitanțe, ca și salariile. Ajunge o singură chitanță pentru toate 4 lunile.

Din suma bonurilor se vor reține taxele de 10% cuvenite fondului de ajutorare.

Cu privire la întrebuițarea bonurilor, și retragerea lor din circulație, Onorata Casă de Amortizare din Ministerul Finanțelor cu circulara Nr. 302 din 15 Iunie 1933, atrage atențiunea, că bonurile de impozite vor fi primite de Stat în *plata tuturor impozitelor datorate Statului* și ale celor percepute de Stat în contul județelor sau comunelor, pentru exercițiile *anterioare anului 1932*, precum și pentru *amenzile fiscului*, ori care ar fi data exigibilității lor, până cel mai târziu la 1 Aprilie 1935, pe valoarea nominală a bonurilor, sporită cu dobândă de 4%, calculată trimestrial, corespunzătoare timpului trecut dela 15 Maiu 1933, data emiterii, până la prezentarea lor.

Se exceptează impozitul pe succesiuni stabilit după 1 Ianuarie 1930, care nu se va putea achita cu bonuri de impozite.

Aceste bonuri de impozite, emise la o valoare fixă, sunt negociabile la Bursă, întocmai ca și rentele de Stat.

Bonurile fiind scutite de orice impozite de transmisiune și fiind purtătoare de dobânzi la valoarea lor nominală, constituiesc în acelaș timp un avantajos plasament de capitaluri.

Totdeodată ele vor putea fi lombardate la Banca Națională în aceleași condițiuni ca și celelalte titluri de Stat, putând înlocui a doua semnătură pe cambiile prezentate spre reescont la Institutul nostru de emisiune.

Aceste bonuri pot fi depuse ca garanție, la toate instituțiile publice, pe valoarea lor nominală.

Furnizorii Statului, județelor, comunelor, Regiilor publice și Caselor autonome, cari au fost plățiți pentru furnituri, în bonuri de impozite, vor putea să depună aceste bonuri în garanție la întreprinderi de credit pentru datoriile lor, dovedind că au fost plățiți în acest mod.

Bonurile de impozite cari se vor găsi în circulație la 1 Aprilie 1935, vor fi amortizate după această dată de către Casa de Amortizare, prin cumpărări în Bursă, și eventual prin trageri la sorți, așa ca, în patru ani bugetari următori, toată cantitatea emisă să fie amortizată.

Ceeace vi-se comunică spre știre și orientare.

Cluj, la 18 Ianuarie 1934.

Nomiri.

Reverendisimul *Dr. Titus Malai*, profesor de teologie, a fost numit *asesor ordinar și secretar* al Veneratului Tribunal Matrimonial.

Din șed. conz. 11 Ianuarie 1934.

Nr. 163.

Onoratul *George Rusu*, paroh în Huedin, este numit *protopop onorar*, cu facultatea de a purta brâu roșu.

Din șed. conz. 11 Ianuarie 1934.

Nr. 162.

Onoratul *Iosif Mânzat*, preot în Suarăș, (tr. Dejului) a fost numit *administrator local* la parohia *Schiopi* (tr. Ierii).

Din șed. conz. 25 Ianuarie 1934.

Nr. 452.

Pentru Exactoratul dieceran.

Lăsăm tuturor Oficiilor parohiale, ca pentru acoperirea cheltuielilor Exactoratului diecezan pe anul 1933 să trimită fără amânare prin Oficiile Protopești la Onorata Administrație Capitală în Gherla câte 100 lei de la fiecare parohie și câte 50 lei de la fiecare filie, care are avere.

Acele parohii și filii, cari n'au trimis aceste taxe nici pentru anul 1932 să le trimită și pe acestea, conform ordinului nostru circular Nr. 358 din 4 Februarie 1933, publicat în „Curierul Creștin din 15 Februarie 1933.

Din șed. conz. 25 Ianuarie 1933

Nr. 424.

Pentru repausul duminical.

Publicăm, în celea de mai jos, Veneratului Cler, pentru orientare, adresa noastră Nr. 6795—1933 îndreptată către Domnii Prefecți ai județelor Cluj, Someș, Sălaj, Năsăud, Turda și Alba, prin care cerem luarea de măsuri pentru respectarea repausului duminical, închiderea cârciumelor în Dumineci și sărbători, curmarea concubinajelor și oprirea propagandelor sectare.

Adresa din chestiune cuprinde următoarele:

Nr. 6795—1933.

Domnule Prefect,

Incredințați de bunele D-Voastre intențiuni în a sprijini Biserica în activitatea ei de educație religioasă-morală a locuitorilor de pe teritoriul județului ce cărmuieți, luând în considerare multe piedeci ce se pun în calea pastorației sufleteste, ne luăm libertatea a vă ruga să binevoiți a da instrucții prin organele în subordine în următoarele:

1. Să fie respectat repausul legal duminical atât de către autorități cât și de către cetățeni, întrucât suntem informați, că în multe comune, primăriile, notariatele, jandarmeriile, în ore oficioase și chiamă părțile chiar în timpul serviciului divin. Pe de altă parte locuitorii lucrează cu carul etc. în Dumineci și sărbători legale.

2. Să se respecte ordinul de a fi închise cârciumele în timpul serviciului divin din Dumineci și sărbători, atât înainte, cât și după masă.

3. Să nu se tolereze concubinajul minorilor, observându-se legea de a nu putea locui sub același acoperiș indivizi necununți, decât în calitate de servitori și având carte de serviciu.

4. Să se execute ordonanța Ministerului Instrucțiunii Publice, oprindu-se propaganda în mod public, a sectarilor, prin servicii ostentative sau vânzare de publicații sectare, prin colportaj, din casă în casă.

Vă rugăm să ne stați în ajutor prin executarea dispozițiilor legale, întrucât proțimea noastră luptă cu obstacole pe cari n'are putere să le înlăture, neținând de competența sa, și întrucât aceste piedeci zădărnicesc adeseori partea cea mai mare din activitatea ei, pusă întru binele Patriei și al cetățenilor.

Cluj, din ședința conzistrială ținută la 11 Ianuarie 1934.

Cu aleasă cinste:

ss. *Dr. Iuliu Hossu*
episcop de Cluj-Gherla.

Onorații Frați preoți vor purta și ei grija, ca să se respecte lucrurile legale cerute de noi Domnilor Prefecți, semnalându-ne orice abatere, prin care nu s'ar respecta dispozițiile legilor în vigoare, pentruca noi să putem face demersurile de lipsă la autoritățile în drept contra acelor, cari s'ar afla vinovați.

Din șed. conz. 11 Ianuarie 1934

Nr. 6795.

Raportul Reuniunii de Misiuni.

Publicăm în numărul prezent raportul despre activitatea Reuniunii noastre eparhiale de misiuni sfinte în cursul anului trecut.

Frații preoți, cetind și meditând cu deadinsul cele cuprinse în acest raport, se vor îndemna tot mai mult la munca stântă de apostolie, trezind întru ei toate energiile sufletești pentru propășirea religio-morala a credincioșilor încredințați grijii și păstoririi lor.

În scopul acesta se vor năzui atât la sinoadele protopopești cât și cu alte ocaziuni, a aranja misiuni populare bine pregătite, alegându-se cei mai destoinici misionari — dintre preoții tractuali, și în anumite cazuri cerând din bună vreme preot dela centru care să conducă sfintele misiuni.

Raport general despre activitatea Reuniunii diecezane de Misiuni Sfinte în cursul anului 1933.

Reuniunea noastră diecezană de Misiuni Sfinte, cu ajutorul lui Dumnezeu, a împlinit un nou an misionar bogat în roade spirituale pentru mărirea lui Dumnezeu și pentru mântuirea sufletelor. Preoțimea eparhială, înțelegând momentuositatea și importanța Anului Sfânt jubilar, început în luna Aprilie 1933, când s'au plinit nouăsprezece veacuri dela mântuirea și răscumpărarea lumii prin patimile și moartea Domnului nostru Isus Hristos, s'a îngrijit, ca în legătură cu dispozițiile emanate din partea Preasfințitului Domn Episcop, să celebreze cât mai demn Anul Sfânt, cerând și aranjând Misiuni Sfinte în diferite parohii. S'au ținut apoi Misiuni în fiecare district protopopesc cu ocaziunea Sinoadelor protopopești, amăsurat celor orânduite de Prea Veneratul Ordinariat, în Regulamentul pentru aceleași Sinoade.

Scurta dare de seamă de mai jos despre activitatea Reuniunii, ne va fi un puternic îndemn, ca în viitor să ne străduim cu toții a produce cât mai înbelșugate rezultate pe terenul misionar.

După rapoartele, pe cari le deținem, în anul 1933 s'au ținut Misiuni în următoarele parohii.

1. *Salciua de jos*, la 10—13 Martie, prin Păr. Cosma Avram, ajutat de preoții Teotelecan, Șt. Teodorean, V. Horvat, cu 6 predici și 560 Cuminecări.

2. *Cuzdroasa*, la 24—26 Martie, prin Păr. Augustin Boldor, ajutat de preoții Brehar, Mureșan și Rațiu, cu 6 predici și 4 instrucțiuni, Cuminecari 514.

3. *Lozna*, la 24—27 Martie, prin Par. Ambroziu Plaian, protopopul tractual, ajutat de preoții A. Bud, A. Costin și Șt. Vaida, cu 6 predici și 400 mărturisiri.

4. *Bârsăul Mare*, la 24—27 Martie, prin păr. Șt. Botha, adm. protopopesc, ajutat de preoții, V. Filipan, Al. Mureșian, I. Ceresteșiu, E. Mureșan și E. Filipan, cu 7 predici și 700 mărturisiri.

5. *Cluj I. Catedrală*, la 24—26 Martie, prin păr. prepozit capitular Dr. Octavian Domide, cu 6 predici și foarte multe mărturisiri.

6. *Fildul de mijloc*, la 24—26 Martie, prin păr. Cosma Avram, ajutat de preoții diu jur.

7. *Sângeorzul de Meseș*, la 24—26 Martie, prin păr. I. Coste, protopop, ajutat de preoții din jur, cu 470 cuminecări.

8. *Gălășeni*, la 24—26 Martie, prin păr. S. Chișiu, ajutat de preoții din jur, cu 7 predici și 300 Mărturisiri.

9. *Ugruț*, la 25—27 Martie, prin păr. Leontin Fetti, și preotul local, ajutați de G. Deac, G. Borz, C. Marcu, V. Sestraș, cu mai multe mărturisiri.

10. *Năsal*, la 31 Martie—3 Aprilie, prin păr. C. Budu, ajutat de preoții, E. Gordon, V. Ceserean, E. Măhălean, E. Cerghi și E. Pop, cu 7 predici și 641 Cuminecări.

11. *Iara*, la 31 Martie—3 Aprilie, prin păr. C. Avram, ajutat de T. Felea, I. Muntean, V. Mureșan, C. Teotelecan, G. Irimie, cu 9 predici și 568 mărturisiri.

12. *Cluj-Mănăstur II.*, la 6—9 Aprilie, prin păr. E. Lemenyi, ajutat de preoții, B. Rusu, Cl. Pandrea, cu 4 predici și 310 Cuminecări.

13. *Borsa*, la 22—24 Aprilie, prin păr. V. Hopârtean și V. Fetti, ajutați de preoții din jur, cu 193 mărturisiri. In raportul primit se notează un lucru foarte trumos și aproape neobișnuit cu asemenea ocazii anume, că părinții misionari au cercetat pe toți bolnavii din parohie, administrându-le Sfintele Taine. Acest lucru ar trebui introdus pe toată linia și astfel s'ar împlini mai bine o foarte mare datorință pastorală: de-a cerceta pe bolnavi.

14. *Jucul de jos*, la 4—5 Iunie, prin păr. Gr. Strâmbu, ajutat de V. Hopârtean, A. Pop și Izidor Deac, cu 8 predici și 165 mărturisiri.

15. *Ilva Mare Sat*, la 4—6 Iunie, prin păr. S. Chișiu, ajutat de Z. Bulbuc, Șt. Buzila. B. Rus, Ov. Bulbuc, G. Pop, cu 7 predici și 400 mărturisiri.

16. *Piatra*, la 5—7 Iunie, prin păr. protopop Șt. Bușiția, ajutat de preoții din jur, cu 4 predici și 95 mărturisiri,

17. *Câmpeni*, la 5—7 Iunie, prin păr. profesor V. Bălibanu, ajutat de preoții V. Horga, V. Horvat, V. Iobagiu, cu 270 mărturisiri.

18. *Beclean*, la 23—25 Iunie, prin păr. protopop I. Marga, ajutat de N. Oprea, I. Sonea, Maxim Ioan și T. Bulea, cu 44 mărturisiri.

19. *Rebrișoara*, la 23—25 Iunie, prin păr. C. Avram, cu 400 mărturisiri, cu ajutorul preoților: T. Rotariu, V. Henciu, Gr. Pop.

20. *Șieut*, la 23—25 Iunie, prin păr. profesor Dr. V. Bălibanu, ajutat de: I. Timar, I. Oltean, I. Groze, I. Pop, S. Negrea, T. Bindea, A. Socaciu, E. Cuesdean și V. Oltean cu 6 predici și 556 mărturisiri.

21. *Feiurd*, la 23—25 Iunie, prin păr. S. Chișiu, ajutat de preoții din jur, cu 7 predici și 300 mărturisiri.

22. *Ticu*, la 13—15 Aug. prin păr. C. Avram, ajutat de preoții din jur, cu 150 mărturisiri.

23. *Buciumi*, la 13—15 August, prin păr. S. Chișiu, cu concursul preoților tractuali, cu 7 predici și 1018 mărturisiri.

24. *Rohia*, la 26—30 August, prin păr. Nicolae Nechita, ajutat de Mel. Sigharteu și Val. Muste, cu 124 mărturisiri.

25. *Tiolțiu*, la 26—29 August, prin păr. I. Pavel, ajutat de preoții din jur, cu 201 mărturisiri.

26. *Mureșenii de Câmpie*, la 26—29 August, prin păr. protopop, I. Coste, cu concursul preoților: C. Muste. A. Mureșan, A. Fărcaș, cu 150 mărturisiri.

27. *Țextea*, la 8—10 Sept. prin păr. Aug. Chereșteșiu, ajutat de Il. Gordon, Șt. Mureșan, Silviu Fărcașiu, I. Rogneanu, cu 7 predici și 200 mărturisiri.

28. *Vad*, la 8—10 Sept., prin păr. I. Marga, protopop. ajutat de preoții din jur, cu 218 mărturisiri.

29. *Mănăstirea Ciosa Frumuselei*, la 2—3 Septembrie, prin păr. Pantelimon Zagrai, cu concursul preoților: V. Lazar, și a preoților din jur, cu 524 mărturisiri.

30. *Băbuși*, la 14—16 Sept., prin păr. V. Borgovan, ajutat de E. Deac și C. Mureșan, cu 150 mărturisiri.

31. *Coasta*, la 30 Sept.—1 Oct., prin păr. I. Miclea și Izidor Deac, cu 4 predici și 50 mărturisiri.

32. *Poșaga de jos*, la 25—27 Oct., prin păr. G. Geaflea, D. Fărcașiu și Roșa, cu 6 predici și 102 mărturisiri.

33. *Hodișu*, la 28—30 Oct., prin păr. C. Avram, ajutat de E. Anca, V. Ghițiu, V. Pop, cu 359 mărturisiri,

34. *Batin*, la 18—21 Noembrie, prin păr. V. Banciu, T. Herineanu și I. Robu, cu 105 mărturisiri.

35. *Prodănești*, la 18—21 Noemv., prin păr. C. Avram, ajutat de V. Radu, Șt. Turcu, G. Trenca și V. Cosma, cu 400 mărturisiri.

36. *Ruștior*, la 8—10 Decembrie, prin păr. I. Marga, ajutat de preoții din jur cu 6 predici și 180 mărturisiri.

37. *Găureni*, la 8—10 Septembrie

prin păr. Octavian Bulbuc, ajutat de preoții Valentin Drăgan, Tiberiu Fetti și Iulian Chitta. S'au mărturisit 40 credincioși. La Misiuni a participat corul din Zagra, executând frumos și precis rezponzoriile dela St. Liturgie.

38. *Creaca*, la 25—27 Martie, prin păr. profesor Dr. V. Bălibanu, ajutat de preoții: G. Trenca, Șt. Turcu, I. Cioban, G. Moldovan și V. Radu cu 408 mărturisiri.

39. *Morlaca*, la 4—6 August, cu ocazia binecuvântării bisericii de acolo, prin păr profesor Dr. V. Bălibanu, ajutat de preoții G. Rusu, E. Anca și V. Pop cu 280 mărturisiri.

40. S'au mai ținut apoi exerciții spirituale la diferite școli secundare din Cluj, Gherla și în alte orașe de pe teritoriul eparhiei. Iar la sărbătorile mai mari ale Preacuratei s'au ținut misiuni populare ca și în anii precedenți la *Sfânta Mănăstire dela Nicula*, unde s'au mărturisit și cuminecat mii de credincioși.

De închiere îndemnăm stăruitor pe frații preoți, ca și în anul curent să ceară și să aranjeze Misiuni în parohiile ori filialele lor, unde este trebuință de premenire sufletească, și unde sectarii lucrează pentru abaterea credincioșilor dela sfânta credință și Biserica strămoșească.

Renoim staturile și indemnurile date și în anii precedenți ca în una ori două Dumineci din Postul mare — preoții localnici să invite în parohiile ori filiile lor pe un preot străin, căruia să se mărturisească și acei credincioși, cari din un motiv sau altul, ori din oarecare sfială omenească — nu ar vrea să se mărturisească preotului lor propriu.

Misiunile împreunate cu sinoadele protopopești să se țină amăsurat programului obicinuit, durând două zile întregi cu câte 3 predici la zi.

Predicile fundamentale la Misiuni să fie despre cele din urmă ale omului, cari produc efectele cele mai impresionante asupra sufletelor.

Raportul detaliat despre Misiuni să-l facă preotul local, cu toată obiectivitatea și fără exagerări, după chestionarul ce se alătură la propreamul Misiunilor. — Protopopul tractual în comitiiva sa își va face observările proprii asupra raportului despre misiuni al preotului.

Pentru mai buna orientare a întregii preoțimi eparhiale, vom publica în organul oficial „Curierul Creștin” programul îndatînat pentru Misiunile populare, precum și chestionarul.

În sfârșit iarăș îndemnăm pe frații preoți să desvolte o activitate cât mai intensivă pentru răspîndirea pressei bune în popor, aducând în parohiile lor cărți bune din Bibliotecile populare publicate fie la noi, fie din cele publicate la Blaj, Lugoj, Oradea, Bicsad etc... și alegând colportori destoinici dintre bărbați și femei. Prin acest mijloc se va înlătura multă ignoranță și superstiție din popor, și se va pune serioasă stavilă propagandei sectare, iar preotul, acționând cu tot zelul pe acest teren, își va ușura foarte mult însaș pastorația sa. Poporul e dornic de carte, și bucuros cumpără cărți ieftine. Sectarii își lătesc rătăcirile lor prin cărți. *Armis arma sunt opponenda.*

Pentru anul 1934, remarcăm diferite timpuri foarte potrivite pentru misiuni.

1. Tot Postul Paștilor, când se pot ținea misiuni și mai lungi de două zile și în zile de lucru.

Apoi când sunt câte două sărbători legate (fie și cu o zi de lucru între ele).

2. 21—23 Aprilie.

3. 26—28 Maiu.

4. 29 Iunie — 1 Iulie.

5. 20—22 Iulie.

6. 4—6 August.

7. 7—9 Septemvrie.

8. 14—16 Septemvrie.

9. 26—28 Octomvrie.

Cluj la 31 Decemvrie 1933.

Dr. Simeon Chișiu
secretarul Reuniunii.

Dr. Victor Bojor
președ. Reuniunii.

Țin sed. cons. 18 Ianuarie 1934.

No. 310.

Necrolog

Cu durere anunțăm Veneratului Cler, că Mult Onoratul *Teodor c. Oltean*, fost paroh, protopop onorar în Ardan, (tr. Budacului), a repausat în Domnul în ziua de 24 Decembrie 1933, în anul 66 al vieții și 37 al preoției.

Cu durere anunțăm Veneratului Cler, că Mult Onoratul *Teodor c. Dumitru*, fost paroh, protopop onorar în Runcul-Salvei, (vic. Rodnei), a repausat în Domnul în ziua de 25 Decembrie 1933, în anul 78 al vieții și 50 al preoției.

Onorat Frațiiile Voastre veți aduce la altarul Domnului sutragiile pii îndatinate pentru odihna sufletelor adormiților în Hristos Frații.

Din sed. conz. 11 Ian. 1934.

Nr. b8,

Bibliografie

A apărut în ediția a II-a lucrarea „Armele Credinții” de Dr. Gheorghe Fireza, revăzută și complectată de canonicul Dr. Nicolae Brînzeu. Sub titlul de „manualul românului creștin în apărarea credinții sale strămoșești”, arată cuprinsul folositor al acestei lucrări. Cititorul află în ea răspunsuri la cele mai dese și persistente atacuri împotriva bisericii catolice, și a celei greco-catolice în special.

A apărut în biblioteca „Să fie lumină” din Lugoj, are peste 200 pag. e tipărită estetic, și costă numai 20 Lei. O recomandăm Veneratului Cler și poporului credincios, cu deosebire membrilor Agru-lui.

Din sed. conz. 18 Ianuarie 1934.

Nr. 332.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

Indicele circularilor publicate în Curierul Creștin în anul 1933.

Aplicarea timbrului de aviație, 2

Bibliografii : Calea desăvârșirii creștinești, vol. I Dr. Al. Tăutu, 20—21.
Calea desăvârșirii creștinești, vol. III. Dr. Al. Tăutu, 22—23.
Cinstitul Paraclis, Dr. V. Bojor 14—15.
Concepția superioară a vieții, M. On. T. Rinea, 18.
Dreptul matrimonial, vol. III. Dr. Vasile Chirvai, 20—21.
Liturgia Sf. I. G. de Aur, de Liviu Tempea, 14—15.
Uzul Sacramentelor M. On. N. Flueraș, 17.

Catehizarea la școli, 20—21.

Catedrele vacante la Școlile Normale diecezane din Gherla, 11—12.

Chemare la hirotonire, 14—15.

Chemare la organizarea Agrului, 1.

Cinstitul Paraclis, 14—15.

Colectă pentru biserica din Ponorel, 6.

„ ” „ ” „ Soimus, 14—15.

Compensarea impozitelor, 2, 11—12.

Complectarea comisiei fondului de ajutorare, 3.

Concurs de primire în Clerul tinăr, 13.

Concurs de primire la Școala de Menaj Cluj, 14—15.

Concurs de primire la Școala Normală de băieți, 14—15.

Concurs de primire la Școala Normală de fete, 14—15.

Concuree la parohii :

Buciumșasa, 2, 14—15.	Lujerdiu, 20—21.
Chetiu, 4.	Răchitele, 13.
Drag, 9.	Săcuieu, 1.
Dretea, 14—15.	Schiopi, 20—21.
Feldru, 16—17.	Stana, 2.
Gheorgheni, 16—17.	Strâmbu, 4.
	Suciul de jos, 22—23.

Concurs pentru America, 18.

Congresul General al Agrului, 18.

Confesarii militari, 22—23.

Contractele de căsătorie, 4.

Conscrierea Reuniunilor de femei, 11—12.

Credințioșii din Vechiul Regat, 18—24.

Datoriile față de Stat, 14—15.

Exactoratul diecezan, 4.

Examenul de licență, 10, 14, 15, 22, 23.

Formular de rațiuni și buget, 2.

Hirotoniri :

Acu Simeon 22—23, Chezan Ioan 16—17, Ciaca Pompeiu 16—17, Costiu Silviu 4, Coșbuc Victor 22—23, Fărcaș Silviu 4, Oltean Victor 4, Plaiian Ambroziu 6, Pop Ioan (Bichigiu) 18, Pop Miron 18, Rognean Ioan 15—17, Török Ștefan 4, Zagrai T. George 18

Incadrarea penzionarilor, văduvelor de preoți din cele 150 parohii trecute dela Arhidieceză la fondul de ajutorare diecezan, 1.

Instrucțiuni pentru echivalent, 16—17.

Liturgii fundamentale, 5.

Misiuni pentru femei, 11—12.

Numiri:

Blaga Gavril — Vima mare 14—15
 Blaga Ilie — Baci 2
 Boca Paul — Ghirolt 14—15
 Bocoș Teofil — reîntegrat la Șieu Odorheiu 2
 Buda Vasile — Costeni 13
 Cerghi Augustin — Voivodeni 8
 Chezan Ioan — Dretea 18
 Ciaca Pompeiu — Valea Lungă 18
 Ciacoș Ioan — Râscruci 14—15
 Ciceu Nicolae — Tiocul de sus 13
 Corușiu Titus — Strâmbu 5
 Cozma Vasile — Topa mică — protopop
 onorar 20—21
 Cosma Victor — Borza 2
 Macrea Teodor — Feldru 19
 Dr. Malai Titus, profesor de teologie 24
 Mocan Vasile — Rus 3
 Mureșan Demetriu — Chechiș, protopop
 tr. 22—23
 Muste Emil — Poinița 14—15
 Oltean Ioan — Băbeni 13
 Oltean Victor — Șieuș 8
 Oțiel Cornel — Buciumi, protopop tr.
 22—23
 Papiu Alexandru — Lujerdiu 22—23
 Pașca Victor — Gheorgheni 19
 Petean Iacob — Sic 3
 Plaijan Ambroziu — Stana 6
 Pop Gavril — Rodna II. 6
 Pop Iuliu — Maieru, protopop onorar 5
 Pop Sever — Târlișua 1
 Pop Virgil — Morlaca, paroh 13
 Rognean Ioan — Țop 19
 Sarca Victor — Ciuleni 22—23
 Secheli Ioan — Bădești 14—15
 Scridon Petru — Rebrîșoara I. 2
 " " — reîntegrat la Chiuza 10
 Suciș Augustin — Tiocul de sus 9
 Suciș Augustin — Tăuți 11—12
 Török Ștefan — Bred 5

Truția Iuliu — Ciucea, protopop tr. 22—23
 Numirea Noului Nunțiu Apostolic 10
 Oficierea Canonului de rugăciune 8
 Pastorală de Anul Nou 1

" de Învierea Domnului 8
 " de Nașterea Domnului 24
 " pentru Catedrala din Cluj 19
 " " Cinstitul Paraclis 14—15

Pelerinaj la Măn. Lupșa 16—17
 " " Nicula 14—15
 " " Strâmbu 16—17, 19
 " la Cetatea Eternă 14—15

Penzionări:

Coroi Nicolae din Buciumșasa, Schiopu
 Aurel din Gheorgheni, 2, 22—23

Plata impozitelor 6, 11—12

Preoții repausați:

Anca Paul 2, Colceriu Vasile 3, Florian
 Alexandru 1, Ilieș Ioan 14—15, Lehene Ioan
 16—17, Mureșan Grigore 9, Pop Iuliu 20—21,
 Pop Simeon 10.
 Primire în Clerul tânăr 16—17, 19
 Propriile puse pe salarii 8
 Rațiuni bisericesti 6
 Reglementarea asociațiilor religioase 19
 Restanțele de abonament la Unirea Popo-
 rului 4
 Reuniunea diecezană de asigurare 9
 Sfântul Mir 10
 Situația Fondului central cultural 5
 Situația morală din parohii 10
 Sistarea autorizațiilor de colecte 8
 Școlile din Blaj 18
 Taxele Silvice 22—23
 Urări de Crăciun și de Anul Nou 3
 Vizitația canonică din vara anului 1933,
 11—12.

Partea neoficială.**Presă creștină ne trebuiește**

Tot mai vădit se încearcă cei buni ai bisericii noastre să determine un curent de adesiune la idea de presă creștină și adevărat românească în șirul preoțimei în locul întâi, și între credincioșii noștri în locul al doilea.

Cu adevărat prea mult am cheltuit împotriva noastră, dând de atâtea ori obolul pentru o presă de otravă con-

rumpătoare de suflete.

Vom spicui aci câteva idei din unele articole mai noi.

Părintele canonic I. Georgescu dela Oradea scrie în „Vestitorul“ (1-1934) un articol intitulat „Presă și Acțiune catolică“, din care cităm acestea:

Nu există chestiune care să nu fie discutată de presa periodică! Politică internă și externă, legislație și justiție, literatură și

teatru, religie și școală, știri din natură și din societate, chestiuni de sport și personale, nenorociri și crime, gospodărie casnică și publică, industrie și comerț, cu un cuvânt tot ce se poate numi manifestare de viață intră în cercul de interese și de preocupări ale presei. Pe lângă articole și note ce tratează acestea și asemenea chestiuni se adaugă reclamele sau anunțurile și mica publicitate care de multe ori ocupă spațiu mai mult decât restul ziarului.

Presă mondială stă în slujba Celui rău într'un chip înspăimântător. Gordon Bennet, editorul ziarului „Herald” din New-York spune limpede: „Scopul jurnalismului nu e să instruească pe oameni. Dacă are vre'un scop acesta este să excite senzațional și să amuse”. Alții de aceeași teapă au declarat și mai abiter: „Cinste e capacitatea de plată (Un evreu dela Bursa din Viena); „Cine îmi ia banii, îmi ia cinstea” (N. Rotenschild); „Cu morala nu se construiesc căi ferate” (evreul Neuda); „Ce treabă are tribunalul, cu ce fac eu negoț: cu haine, cu fructe ori cu femei?”

Nu e mirare, dacă publiciști cu simț de răspundere, ca englezul Gardiner, a spus despre lordul Northcliffe, proprietarul celui mai de seamă trust de ziare, care, precum singur a spus în parlament, a lăsat în America 150.000.000 dolari și 10.000 agenți pentru scopuri de propagandă, că acest om e în stare să aprindă toată țara, ca să lumineze un placat. Iar despre lordul Rothmere, proprietarul altui trust mare de ziare, cași despre bancherii germani Ullstein, Rudolf Mosse (originar Ruben Moses) ș. a. mari editori de ziare, se spun lucruri tot atât de grave. Prin ignorarea sistematică a tot ce e bun, de treabă, cinstit și prin specularea a tot ce e senzațional, chiar dacă e anormal și imoral, aceasta presă a contribuit foarte mult în sălbătăcirea sufletelor, la înstrăinarea lor de Dumnezeu și de Biserică. Așa și-au sporit tirajul, ajungând unele la cifre fantastice ca Petit Parisien la 2.500.000 exemplare; Matin la 1.900.000; Journal la 1.400.000 etc.; în Aghia Daily News la 1.000.000; Daily Mirror la 900.000; Daily Mail la 800.000; în Germania Italia și alte țări la fel, — dar au produs o revoluție din cele mai primejdioase în suflete. Un preot englez constată cu mâhnire: Dacă Biblia ar afirma ceva și Times ar tăgădui, din 510 cetitori, 500 ar da crezare lui Times și abia 10 înși Bibliei.

— — — — —
Și cum se explică acest rău nemăsurat, pricinuit de presă?

Se explică prin următoarele trei împrejurări: lipsa de pregătire a publiciștilor,

anonimatul și iresponsabilitatea lor.

1. Lipsa de pregătire a publiciștilor, mai ales din presa zilnică, e cunoscută și deplânsă de toți: ca să fii medic trebuie să fi absolvit facultatea de medicină și să fi trecut doctoratul; ca să fii profesor, trebuie fi absolvit facultatea de litere și să fi trecut examenul de capacitate; ca să fi preot, îți trebuie licența în teologie, ca pregătire științifică, eventual chiar doctoratul în teologie, iar, ca grad ierarhic, taina sfintei preoții care presupune alte grade mai mici [diaconat, ipodiaconat, anagnostat etc.]. Tot așa și se cer pregătiri speciale pentru a fi inginer, judecător, sau orice altceva. Numai pentru a fi publicist, nu îți se cere nici o pregătire. Cu cât știi să injuri, să batjocorești, să hulești, să blastemezi mai mult, cu atât ești mai prețuit în presa de mare tiraj. Injurăturile sunt amuzante; oamenilor stricați din fire le plac; le cetească cu sete [„da bine l arde!”]. Să ne gândim, însă, cât dispreț arătau pentru această presă toți oamenii de seamă. Din cei mulți, amintesc aici părerea lui Ion L. Caragiale care la serbările semicentenarului Astei din 1911 la Blaj, a spus despre presa românească din România că e rea: „Calomniează lumea și strică gramatica”.

2. Anonimatul e a doua împrejurare nenorocită care explică răul pricinuit de presă. Nu se poate îngădui să facă pe voinicii și pe vitejii cei ce se ascund în tufe; nici să dea lecții de patriotism, de cinste și de moralitate cine nu iscălește. E atât de mare răul ce se face prin anonimat, încât nici nu se poate spune. Anonimatul convine simbriașilor condeifului, care scriu cum îi plătești. Dacă le dai bani te laudă și te ridică în slavă ca pe nimeni; dacă nu le dai, te terfelesc în noroi. Impotriva acestor puteri ascunse ale celui Rău, nici Geniu nici cinste nu ajung nimic.

3. Iresponsabilitatea legală a presei așa cum e în multe țări e răul cel mai mare. Dacă însulți pe cineva într'o societate sau îi spui cuvinte grav jignitoare, te poate da în judecată și poți fi pedepsit pentru vătămare de onoare. Dacă însă un publicist are poftă să calomnieze o persoană ori o instituție, de cele mai multe ori nu i se întâmplă nimic. Mai ales la noi, unde oamenii sunt atât prepuelnici și odată fac din tânțar armăsar, zicând că de unde nu-i foc nu iese fum. Publicistului iresponsabil îi convine să atace luni și poate ani întregi pe un om sau o instituție cinstită, fiindcă chiar dacă i se intentează proces, știe că acesta ține cu anii; până ce va fi osândit, își poate face de cap. Și chiar dacă i se rostește sentința de condamnare, găsește un om nemernic, fără suflet, mijlocul de a

scăpa de pedeapsă; dacă nu altfel, fuge din țară. Nu așa e însă în țări mai bine organizate, ca în Statele Unite ale Americii de Nord bunăoară. Pentru orice știre și informație neexactă răspunde tipografia, unde s'a tipărit aceea știre și informație. Judecățile încă sunt rezezi. Într'o lună de zile, cel calomniat e reabilitat, iar calomniatorul și-a luat pedeapsa

Înlăturarea lui Hristos din viața publică.

Presă acestor nepregătiți anonimi ireponsabili a înlăturat pe Dumnezeu și pe Isus Hristos dela legiuri și State, derivând toată puterea nu dela Cel de sus, ci dela oameni și smulgând astfel temeliiile oricărei autorități, pricina de căpetenie pentru care unii au dreptul să poruncească, iar alții au datoria să asculte. Aceasta presă a propovăduit și propovăduiește că stăpânirea lui Isus Hristos trebuie să se restrângă la popoarele catolice, cel mult la cele creștine, dar asupra altor neamuri păgâne sau în general necreștine această stăpânire nu poate avea loc. Nimic mai rău decât această rătăcire, care s'a cuibărit și la noi; v'aduceți doar aminte de teoria „imutabilității speciilor religioase, realități concrete istorice“ [zice unul] și de „opacitatea“ și „impenetrabilitatea“ masselor populare românești la toate încercările de cucerire ale catolicismului [scrie altul]. Isus nu cunoaște „specii religioase“ și „realități concrete istorice“, nici opacități și impenetrabilități individuale sau colective; El cunoaște numai suflete. „Cel ce va crede și se va boteza se va mântui; iar cel ce nu va crede se va osândi“ (Marcu XVI, 16). Și fiindcă El și-a vărsat sângele său dumnezeesc pentru mântuirea tuturor, cu acest titlu El este Răspunzătorul întregului neam omenesc. De aceea „nu este sub cer niciun alt nume, dat nouă oamenilor, întru care să ne mântuim“ [Faptele Apost. IV. 12]. Isus este și judecătorul omenirii întregi. El însuși o spune zicând: „Tatăl nu judecă pe nimeni, ci judecata toată a dat-o Fiului“ [Ioan V. 22].

Nu e mirare, deci, dacă, potrivit acestor adevăruri dumnezeiești, marele papă Leon XIII a închinat lui Isus întregul neam omenesc la sfârșitul veacului trecut, iar actualul papă Pius XI a introdus în calendarul Bisericii o sărbătoare nouă: sărbătoarea împăratului Hristos, pe care toți creștinii trebuie s'o țină cu mare cinste, în duminica din urmă a lui Octomvrie. Prin aceste măsuri, precum și prin luminoasele lor învățături, papii ne arată că nu trebuie să restrângem împărăția lui Hristos la cele ce privesc mântuirea sufletelor, la zidurile Bisericii, ci să căutăm a o înfăptui pe toate tărâmurile vieții publice: în politică cași în

legislație; în justiție cași în administrație; în economie cași în cultură; în educație cași în apărarea națională. Atunci vor înceta, ca prin minune, atâtea rele de care suferim astăzi. Atunci autoritatea va fi autoritate; toți se vor închina ei, fiindcă sunt convinși de marea adevăr proclamat de apostolul Pavel: „Orice suflet să se supună înaltelor stăpâniri, căci nu este stăpânire fără numai de la Dumnezeu; iar cele ce ce sânt, de Dumnezeu sânt rânduite“ [Romani XIII. 1].

Iată, dar, că acțiunea creștină catolică e, în rândul întâi, spre binele și folosul Statului. E cași la o țesătură: cu cât firele de urzeală și de băteală sunt mai tari, cu atât și țesătura va fi mai trainică. Iar noi, fiindcă vrem să țesem viitorul României din firele cele mai trainice, la cine ne vom duce, dacă nu la Isus care, singur, are „cuvintele vieții celei veșnice“ (Ioan VI, 68).

Pentru organizarea presei bune

Având presa rea atâta înrăurire stricăcioasă asupra oamenilor datoria creștinilor conștiinței de chemarea lor este să ridice în fața acestei înfricoșate arme a Celui Rău o și mai înfricoșătoare armă: Presa Bună. În acest scop, creștinii trebuie să-și dea seama de câteva adevăruri de căpetenie:

1. Într'o omenire ca a noastră, născută sub blestemul păcatului strămoșesc și înclinată, deci, mai mult spre rău decât spre bine, Presa Bună nu e și nu va putea fi niciodată atât de iubită și răspândită ca cea „liberă“, „independentă“, adică Rea. Ce urmează de aici? Urmează că, precum se fac colecte publice pentru zidirea de biserici, școli, cămine și alte instituții creștine, așa trebuie să se facă colecte publice pentru întemeierea și răspândirea Presei Bune. Să nu-și închipuească nimeni că astăzi mai e cu puțință învățământ, predică, viață și organizație parohială fără de librării, ziare și biblioteci. Cine-și închipuie asemenea năzbătii, nu e omul vremii noastre. Dacă și acum în al 1900-lea an sfânt dela patima și moartea Mântuitorului se găsesc câțiva originali care vor să facă pe jos pelerinajul dela Timișoara sau de aiurea până la Roma, e treaba lor; îi privește. Miile, zecile și sutele de mii de creștini de astăzi vor preferi totuș trenul, acest mijloc relativ rapid și lesnicios de comunicație modernă.

Dar atâta nu ajunge. Tot prin silințele noastre ale tuturor trebuie să-i dăm Presei Bune mijloace de luptă cel puțin egale, dacă nu superioare, aceluia ce are Presa Rea.

2. Birourile de telegrafie și corespondență internaționale [Reuter din Londra; Havas din Paris; Wolff din Berlin; agenția Stefani din Roma] nu sunt în mână.

creștine. Creștinii abia în zilele noastre se gândesc să organizeze o asemenea agenție „Fides” în Citta del Vaticano. Din nenorocire, birourile de corespondență creștină, până în prezent, au mai mult caracter negativ: parează loviturile date instituțiilor și personalităților creștine de presa adversă. Scopul ar fi organizarea absolut superioară a acestor birouri și agenții creștine.

3. Pe lângă birouri și agenții de informații centrale trebuie neapărat bine organizat serviciul informativ din provincie. Precum orașul ca alcătuire socială și politică trebuie să fie expresiunea fidelă e regiunii sale, așa trebuie să fie și ziarul. Coreșpondenții pricepuți și conștiincioși sunt cei mai de seamă colaboratori ai presei periodice, mai ales zilnice. Prii știri precise date la timp, înaintea altor corespondenți, de ziare europene a ajuns să se ridice pe timpul războiului ruso-japonez *Corriere della Sera*; sau, în timpul războiului balcanic, *Reichspost* din Viena.

4. Birouri de anunțuri și reclame creștine, unde să fie exclus orice gând de înșelăciune.

5. Colportaj. Ziarul, revista, cartea catolică trebuie citită, arătată, răspândită, la nevoie chiar dăruită de pomană, ca să-și facă tot binele cu putință. Nu e o întâmplare, observa sfântul părinte Papa Pius XI, că vestitul scriitor italian Alessandro Manzoni voind să înfățișeze toată generozitatea cardinalului Federico Borromeo, ne arată ce averi mari a cheltuit acesta pentru înzestrarea bibliotecii sale cu cărți. Oare cumpărarea de cărți bune nu este și ea o faptă de milostenie creștinească? — În anii mei de student am cunoscut un episcop foarte devotat presei creștine. De câteori oprită trenul în care P. S. S. călătoria în vre-o stație cu colportaj de ziare organizat, P. S. S. cobora din vagon, cumpăra câte cinci exemplare dintr-un ziar creștin pe care editorii izbutiră să-l facă admis și le distribuia gratuit oamenilor nevoiași care nu puteau să-și cumpere, dar care mare nevoie aveau de luminile acelui ziar. Așa a ajuns ziarul la un tiraj considerabil. Povestindu-l aici, amintesc sfatul Mântuitorului din pilda Samariteanului milostiv: „Du-te și fă și tu la fel!” [Luca X. 37].

Rev. profesor Dr. Titus Malai scrie în „Unirea” de Crăciun despre presă în lumina Viflaimului. Iată unele idei călăuzitoare:

Este, așadar, presa de azi o forță de proporții gigantice, un atelier grandios de informațiuni și directive culturale, sociale, economice. În fața acestui apostolat coti-

dian se jertfește totul: inimă, suflet, credință, artă, copii, părinți, soți de căsătorie, onoare, și mai presus de toate libertatea noastră. Dacă Napoleon a văzut în presă un rival, deși pe vremea sa era neexistentă, atunci vom înțelege că astăzi presa între neasemănat în proporții forța tiranică legată de numele celebre din istorie, ca Tiglat Pilezer, Xerxes, Alexandru Marele, Caesar, Petru cel Mare, Ludovic al XIV-lea. Totul este dominat de presă, și împotriva acestui despot e grea luptă.

În fața ei se pleacă miniștrii și guvernele. De aceea oftează un fost ministru austriac, Koerber: „Cel mai mare cuceritor și cel mai puternic stăpânitor al lumii este presa”. Cine ar căuta salvarea sub scutul legilor, să știe cuvântul lui Henry du Roure că deputații chieși să legifereze sunt creați de jurnaliști.

Problema cea mare este, că oare clădirea colosală a presei ce suflet are? Și vom rămânea uluiți când vom afla că acolo nu tronează credința creștină, morală, cinstea, consecvența și caracterul, ci dimpotrivă egoismul, ipocrizia, perversitatea, anarhia destructivă, șoptul oculte masonice, cursele de strivirea idealului național, șarlatanismul, venalitatea, cari fabrică opinia publică precum dictează interesele trusturilor capitaliste. Acolo nu este suflet, ci cultul minciunii cu etichete false de „adevăr”. Acolo nu operează competența, ci anonimatul ireponsabil, netitrat și adesea imberb. Acolo se vând pe bani gânduri și convingeri, se calcă în picioare orice simț de demnitate.

În articolul „Rostul scriitorilor” d. O. Goga constată, că la noi „în economie, în administrație, în politică, în toate ramurile de activitate e o revărsare haotică. Unii îi zic disordine, alții balcanizare, noi îi zicem început. Știți, Dumnezeu a făcut lumea în șase zile. Noi suntem încă în ziua întâi”. În continuare poetul stabilește: „trăim clipe de o cumplită criză morală”, și ne poartă pe meleaguri de reculegere mistică meditativă: „Gândiți-vă — spune — dacă în actuala învălmășeală de preocupări pozitive, în atmosfera de târg slobod care s'a abătut peste țară, nu e nevoie de o regenerare, de o religie, de un nou avânt spre ideal? De unde să ne vie, cine să ni-l dea? Eu mă gândesc la legenda miticului Orfeu și răspund: Literatura”.

Ce măreață menire se dă literaturii! Scrisul talentelor cu fermecat condei de artă este sursa de viață nouă, viață morală a țării întregite! Și cu deosebire acum când — după cuvântul înaripat al dlui Goga — „sufletul agitat și impresionabil al acestui popor cere o hrană de toate zilele, ca să poată trăi și să nu se împiedece în cale”.

Hrana, da. Pâinea de toate zilele. „Cine să dea această hrană“, se întreabă d. Goga și imediat răspunde: „desigur că scrisul, domnilor, tiparul cotidian care se risipește prin toate colțurile ca o mână binefăcătoare sau ca o otravă primejdioasă“.

Ideal ar fi să vedem realizată spovedania de încheiere a poetului, cuprinsă lapidar în aceste cuvinte: „Citind scrisul nostru, gândiți-vă că am năzuit cu toții să ne ațintim privirile spre cer, dar având picioarele bine înfipite în pământul țării“.

Dar durere, nespusă durere, că prea puțini se gândesc a-și îndrepta privirile spre cer, spre idealul creștin, moral și constructiv, când pun mâna pe condei, cu gândul să de-a hrană celor înfomețați după adevăr.

Anumita presă din Sărindar sistematic propagă idei de anarhie morală, proprii să germineze în sufletele desmățul și profanatoarea zeflema față de tot ce e sfânt.

Un asemenea crez destructiv publică „Adevărul Literar și Artistic“ din 11 VI. a. c. sub titlul „Paradoxele lui Pompadour“, de Lebendiger. Despre păcat scrie între altele: „Păcătoasa e o nevastă tânără, căsătorită de trei săptămâni și care nu are încă nici un amant... Lumea e făcută numai din păcate... Fără păcat lumea ar părea ca o fecioară fără dinți, ca o tabacheră fără tabac, ca un pat fără perne... Dacă cumva cerul nu e un cimitir, trebuie să se păcătuiască și acolo cu siguranță... Numai ideile moarte sunt sfinte. Numai sărăcia și lipsa fac pe om evlavios... Dumnezeu cel adevărat peste toți Dumnezeii este Dumnezeul păcatului!“.

Despre goliciunea se susține tet aci: „Desbrăcați-vă goi, vă zice Pompadour. Goliciunea e natură, copilărie, inocență“. Despre educației se stabilește: „Educația e un nimic și paranimic“.

Și așa continuă să blafseme la adresa Ceriului, a moralei și a credinței creștine. Iar instinctelor se dă frâu liber, până la a apoteoza Cultului nudului.

Tot în acest fel de presă vom găsi recomandată egalizarea sexelor după metoda americană: „Femeile americane tinere cred, că tot ceea ce este îngăduit unui bărbat trebuie să fie îngăduit și unei femei. Chiar dacă natura ar spune altfel“. Fardul femeilor este ridicat la rang de virtute. „Naturii îi plac culorile... îi place fardul“.

Mai pe scurt, presa dușmană geniului nostru național continuă nestânjenită, sub ochii noștri, opera sa de distrugere a tot ce e nobil, și groznicia acestei crime organizate iea proporții înfiorătoare când ne gândim la faptul incontestabil că în sprijinul acestei monstruoase prese stă finanța

mamonistă, cu miros de ocultă internațională. Evident, că nu ne părăsește nădejdea în triumful final, pe care îl garantează Isus Hristos legeri creștine. Porțile iadului nu vor birui, desigur.

Insă, ar fi de dorit să vedem cât mai puternică falanga literaților grupați în jurul idealului național și creștin.

În Franța poate să fie un distins literat Francois Mauriac și un altul, Barley d'Aurevilly, ambii catolici moralisti teologici, cari știu să creadă și să mărturisească prin scrisul lor adevărurile revelațiunii creștine. Despre primul scrie atât de frapant d. O. Șuluțiu în România Literară: „Academia Franceză l-a ales pe Fr. Mauriac membru, pentru catolicismul și tradiționalismul său. Ne bucură că între cele 40 de cadavre ale culturii franceze, alături de Camille Jullian, Paul Valéry, Henri Bergson și Henri Brémond, Fr. Mariauc este al 5-lea salvator al prestigiului academic“.

Sub titlul „Un cuvânt despre presa“ se scrie în „Dacia Creștină“ dela 15 Noemvrie:

Un preot trecea odată pe strada Pepinierei din Nancy, când un cerșitor îi întinse mâna, cerându-i o pomamă. El i-o dădu, văzându-și de drum. Dar o doamnă îl opri, zicându-i pe un ton dojenitor: „Părinte, dați de pomană la cei mai înverșunați dușmani!“

Nu știm dacă dcamna o fi avut sau nu dreptate, căci nu trebuie să ne luăm după aparențe. Un lucru însă este sigur, că ar fi avut dreptate să facă o astfel de imputare, când ar fi văzut pe un om cumpărând un jurnal rău.

Și cu drept cuvânt, catolicul care-și dă banul pentru presa rea, este un nebun: el îi dă în mână o armă: împotriva lui însuși, căci jurnalul rău își bate joc de credința lui;

împotriva copiilor lui,

căci jurnalul rău le procură lecturi rele și imorale;

împotriva familiei lui,

căci jurnalul rău dărâmă legile cununiei;

împotriva religiei lui,

căci jurnalul rău nu încetează de a-l ataca prin minciunile lui;

împotriva patriei lui,

căci jurnalul rău se face adesea ori tovarășul acelor, cari prin învățăturile lor antimilitariste lucrează pentru distrugerea patriei.

Sunt tot atâtea mănunchiuri de idei bune de meditat. pentru a servi pe viitor numai cauza sfântă a idealului evanghelic.

Diverse.

Prea Sfinția Sa, Părintele Episcop Iuliu în seara de 23 Ianuarie a. c. a plecat la București, unde a participat la dineul, oferit de Majestatea Sa Regele cavalerilor decorati cu ordinul „Regele Ferdinand I”, la sărbătoarea națională a Unirii Țărilor românești, în 24 Ianuarie a. c.

Reîntors din Capitală, Prea Sfinția Sa, rugat de Înalt Prea Sfinția Sa Părintele Mitropolit, a plecat în 27 l. c. la Blaj, unde Duminecă, în 28 Ianuarie a conferit mai multor candidați Subdiaconatul și Diaconatul, iar la sărbătoarea celor Trei Ierarhi — sărbătoarea tradițională a Blajului cultural — la 30 Ianuarie a. c. acelorasi le-a conferit Ordul Preoției.

Dela Blaj Prea Sfințitul Iuliu a plecat la București, parte pentru a lua parte la deschiderea solemnă a Parlamentului, parte pentru aranjarea mai multor chestiuni actuale, ce privesc Eparhia și cauzele preoției noastre. — Din Capitală Prea Sfințitul se va reîntoarce la Reședința Sâmbătă, în 3 Februarie a. c.

Practica oratorică în Seminarul Academiei de Teologie. O distinsă alocuție a Excelenței [Sale Episcopului. După bunul și vechiul obicei la Seminarul nostru clericiei, pe lângă teoria omiletică, își însușesc arta oratorică și prin practică. În fiecare Sâmbătă după vecernie predică doi studenți ai Academiei dela amvonul capelei, în fața Excelenței Sale Episcopului, a superiorității seminariale, a profesorului titular de Pastorală și a tuturor clericilor.

La 13 l. c. a fost întâia probă cu două vorbiri bine susținute.

Cu acest prilej Excelența Sa Episcopul nostru a adresat alumnilor o părintească alocuție, care a făcut o vie impresie asupra tineretului academic. Le-a spus cu o notă de căldură și francheță, că în seminar nu se face numai știința speculativă și aridă. Dimpotrivă deodată cu știința se cultivă dragostea de Dumnezeu și de oameni. Aci e vatra unde se încălzesc sufletele și se formează cultura, prin inobilare din viața lui Isus Hristos care de pe altar ne oferă tot belșugul harurilor și

ne împrumută forțe renoite pentru lupta vieții și pentru opera de pastorație, ce se impune. Sfântul Pavel nu se animează de curente noi ale vremii sale, ci pentru el a trăi însemnează Hristos, și altă știință nu se socoate a avea afară de Hristos. În această vâpae de viață au excelat în cursul istoriei sfinții, faruri de lumină pentru civilizația adevărată a omenirii. Veacul 19 ori cu ce noutate s'ar mândri, ca și veacurile trecute și cele viitoare, nu pot să se întemeieze decât pe o singură bază solidă, mai tare ca granitul, evanghelia lui Isus Hristos, calea, adevărul și viața. Aceasta se predică dela catedră, aceasta eradiază dela sfântul altar, dela amvon aceasta se predică, și din frumusețile noastre ritualistice aceasta se desprinde, pentru a forma obiect de meditație, și pentru a ne face să progresăm în cultura pietății și a smereniei. (T. M.).

Părintele Tăutu — canonic. —

Aflăm cu bucurie, că în locul devenit vacant prin trecerea la cele eterne a regretatului Monsignor Dr. Grigore Pop, în Capitlul nostru din Oradea, în ședința dela 9 Ianuarie a. c. a fost ales Părintele Dr. Aloisiu Tăutu, profesor la Academia de Teologie din Oradea, cunoscutul și distinsul nostru scriitor și orator bisericesc. Prin bine meritata ridicare la înalta demnitate de canonic a Părintelui Tăutu, Capitlul Orădean câștigă o tinără dar foarte valoroasă forță de muncă, ce — suntem siguri — va satisface pe deplin nădejtile frumoase, ce le leagă întreaga noastră Biserică, de rodnică activitate a noului capitular. Alăturându-ne și noi acelora, cari îi urează tot binele în noul câmp de muncă, îi dorim îmbelșugat ajutorul Părintelui ceresc și îi zicem un călduros: *La mulți ani și cu Dumnezeu înainte!*

O confirmare arhiologică a Sfintei Scripturi. După știrile date de jurnalul englez catolic „The Universe”, învățatul Charles Maston a examinat adevărul datelor istorice ale vechiului Testament, după ceel mai noi cercetări arhiologice. Rezultatu

este: confirmarea desevărsită a celor stabilite de Sf. Scriptură, ținută de noi drept cuvânt negreșelnic al lui Dumnezeu, dar pusă la îndoială de către necredincioși.

Descoperirile făcute în ruinele străvechiului oraș Kiș de lângă Babilonia, au dovedit, că religia inițială a popoarelor din antichitate, a fost cultul unui singur Dumnezeu, și că aceleași popoare, deabia în timpurile ulterioare s'au închinat la mai mulți zei, dar că această schimbare a fost totdeauna datorită decăderii morale și spirituale a popoarelor.

Aceleași constatări le-au făcut și antropologii, ca: renumitul profesor dela Universitatea din Viena: Dr. Schmidt, preot din societatea „Cuvântului dumnezeesc”.

Cercetările făcute în Mesopotamia, care ne duc îndărăt, până la viacul al șaselea înainte de Hristos, confirmă același adevăr.

Desgropările făcute în Mesopotamia, care ne duc îndărăt, până la viacul al șaselea înainte de Hristos, confirmă același adevăr.

Desgropările făcute în Palestina și peninsula Sinai au arătat cât de exacte sunt datele Sf. Scripturi în privința emigrării poporului israelit din Egipt și cele în privința cuceririi Palestinei. Mai ales profesorul Garstang din Liverpool a făcut descoperiri despre orașul Ieriho, distrus cu prilejul sosirii Israelitilor în țara făgăduinței. Ele arată adevărul în privința mării distrugerii a acestui oraș. Invățații americani, care lucrează dincolo de râul Iordan, au confirmat spusele Sf. Scripturi, despre ocuparea cetății Moabiților de către Israeliti, în drumul lor spre țara sfântă.

Astfel afirmațiunile necredincioșilor sunt date de rușine. Dea numai bunul Dumnezeu, ca poporul nostru, să nu le dea nicodată ascultare.

(„Dacia Creștină”)

Teodor Mihali

În rândul marilor bărbați, cari și-au dat obștescul sfârșit în vremurile din urmă, este și *Memorandistul Teodor Mihali*, ultimul din ceata celor condamnați.

La patriarhala vârstă de 79 ani, după ce i-a fost hărăzit dela Dumnezeu, ca 15 ani să se bucure de România-Mare, rezultatul luptelor naționale ale vremurilor trecute, se duce și el din mijlocul nostru lăsând, peste tot, gretele celor

cari l-au iubit și venerat.

Bătrânul luptător memorandist, care alături de marele Gheorghe Pop de Băsești și Stefan Cicio Pop a prezidat marea adunare de unire dela Alba-Iulia, în calitate de vice-președinte, s'a născut la 1855 în comuna Prislop, jud. Someș, dintr'o familie de nobili. Studiile liceale și-le face la liceul din Baia-Mare, iar cele universitare la Budapesta și Cluj.

Atât că avocat în Dej, cât și ca director al băncii „Someșeana”, pe care dânsul a înființat-o, nu și-a uitat de-a lupta pentru cauza națională, căreia s'a jertfit cu totul. După pregătirea și ducerea „Memorandului” la Viena, de către cei peste 300 de memorandiști, Teodor Mihali a fost condamnat la 2 ani închisoare, din care după ce a ispășit mai bine de un an, la intervenția Regelui Carol I. al României, este eliberat. După aceasta face mai multe călătorii în Vechiul Regat, întreținând, astfel, legătura între cei de dincolo și dincoace de Carpați. La 1905 este ales deputat al circumscripției Ileana-Mare, rămânând ca deputat până în 1918. După Unire a fost prefectul jud. Someș deputat și președinte al Camerei, primar al Clujului, etc. Avându-și în vedere meritele naționale a fost decorat cu cele mai mari ordine.

După o boală grea în timpul căreia l-a vizitat și Exelența Sa Părintele Episcop Dr. Iuliu Hossu al Clujului — moartea fatală s'a întâmplat Miercuri în 16, iar înmormântarea a avut loc, cu mare fast și solemnitate, în 18 Ianuarie a. c.

I-s'au făcut funeralii naționale, pontificate de Prea Sfințitul Iuliu, participând la înmormântare Dl. General Prodan, ca reprezentant al Majestății Sale Regelui, dnii Iuliu Maniu, Alexandru Vaida Voevod, Alexandru Lepedatu, Valer Pop și alți mulți reprezentanți ai vieții noastre politice și ai elitei Clujului.

Dumnezeu să-i facă parte cu dreptii!

F. D.

LA LIBRĂRIA DIECEZANĂ, Gherla

se află de vânzare

Cărți de rugăciuni:

Mângăierea ereștinului de Genț.
Prețul 80 Lei.

Vie împărăția Ta. — Prețul 40 Lei.

Calea Ceriului. — Prețul 30 Lei.

Asortiment bogat de tot felul de rechizite cancelariale necesare pentru Oficiile protopopești și parohiale.

Protocol exhibitor, legat în pânză

Matricula Botezaților, Cununaților, Morților, legată în pânză 280 Lei.

Protocol pentru Rațiuni 280 Lei.

Protocol pentru Liturgii, predici, carte postală, protocol de ședințe 180 Lei.

In atelierul de tâmplărie de sub directivele oficiului parohial din Iclod se pregătesc în execuție ireproșabilă și strict conform ritului toate obiectele bisericești, ce privesc tâmplăria, ca:

Chivote, feșnice, scrinuri, tetrapod, scaune, strane, iconostase, — după modele, și luându-se în considerare și dorințele clienților.

Chivotele cu 6 feșnice dela 1200 Lei în sus, scrinuri pentru desfacerea produselor de presă 400 Lei; în prețul stabilit întră numai costul materialului și al lucrului. — Comandele mai bine se pot face în persoană. La dorință însă se trimit informații, proiecte și fotografii și prin postă, prin

Oficiul parohial român unit din Iclod, jud. Someș.

Impodobirea bisericilor. — Atragem atențiunea Fraților preoți asupra atelierului de tâmplărie din Iclod, unde se pregătesc în mod artistic, solid și ieftin obiecte bisericești.

Facem acest lucru din motivul, că atari obiecte, — chivote, feșnice, etc. — de cele mai de multe ori se obișnuesc a se face în execuție necorespunzătoare, primitivă și scumpă. Scopul oficiului parohial, care are directiva artistic-rituală a lucrărilor, este chiar ca să stea într'ajutor Fraților preoți, cari doresc obiecte frumoase, practice și trainice cu preț moderat, cari să fie podoabă cuviincioasă altarelor și bisericilor.

Până acum s'au executat chivote, feșnice, tetrapoduri, scrin pentru desfacerea produselor de presă bună, pe seama bisericilor din Fundătura, Dârja Iclod, Iclozel, spre mulțumirea deplină a tuturor. Credem, că prin aceste șire facem un serviciu bun Fraților preoți și dăm orientare în cauza împodobirii bisericilor, care este atât de scumpă nouă tuturor.

Avem la depozit:

Părți componătoare de Iconostas
(Ușa împărătească).

Tabernaculum (cu baldachin) dela 2000.
După modelul bisericei Curtea de Argeș

Amvon dela 5000 —

Tetrapod

Steșnic (cu 1—2. 4, 6 8.

Cardelabre

Cruce pentru sărutat.

Toate executate în stil românesc roman și bizantin.

La firma:

S. Keresztesi

Tășnad (jud. Sălaj).

Planuitorul și constructorul iconostasului plutitor, al Catedralei episcopale din Baia-Mare.

Librăria Diecezană Gherla.

Aducem la cunoștința Prea Onorabelor Oficii protopopești și parohiale, că avem în depozit și putem expedia toate imprimările prescise prin veneratul ordin circular de sub Nr. 4185 1932 — pentru unificare impuse tuturor oficiilor protopopești și parohiale ale eparhiei de Cluj—Gherla.

Imprimările și prețurile lor sunt următoarele:

I.

Socoteli [cont de gestiune] coala 1, de înveliș	4 Lei
Socoteli [cont de gestiune] coala 2, venituri	3 "
Socoteli [cont de gestiune] coala 3, cheltuieli	3 "
Bugetul	4 "
Inventarul	3 "
Registrul de cassă	2 "

Exemplarul de casă (pentru oficiul parohial) din socoteli ce este un volum compactat, costă suma coalelor compactate după dorință + prețul compactării, ce face la exemplar 60—65 Lei.

Ziarul de cassă compactat asemenea face suma prețului coalelor compactate + prețul compactării, ce la exemplar face 40—45 Lei.

II.

Form. 1. Proces verbal pentru vizitația canonică a oficiului protopopesec (numai pentru trebuințele celor ce sunt delegați de Ordinariat pentru a face vizitația canonică). 2 Lei

Form. 2. Proces verbal pentru vizitația canonică a oficiului parohial (numai pentru protopopi) coala 2 Lei.

Form. 3. Informațiuni despre preoții deficienți, sau în disponibilitate, domiciliați pe teritoriul protopopiatului și despre preoții profesori sau din alte slujbe, — (numai pentru oficiile protopopești). coala 2 Lei.

Form. 4. Informațiuni despre văduvele și orfanii de preoți domiciliați

pe teritoriul protopopiatului (numai pentru oficiile protopopești), coala 2 Lei.

Form. 5. Datele statistice despre terea parohiei, coala 4 Lei.

Form. 6. Datele statistice despre starea protopopiatului (numai pentru oficiile protopopești) coala 2 — 20 Lei

III.

Registrul funcțiunilor preoțești, coala 3 Lei.

Exemplarul compactat respectiv broșat din registrul de funcțiuni, costă din 10 coale 35 Lei, iar din 15 de coale 50 Lei.

Imprimările dorite se expediază dacă se trimite suma prețului înainte + 20 Lei pentru ambalaj și taxele de expediție, ori la dorință — și cu ramburs.

 *Direcțiunea Librăriei Diecezane.***A apărut de curând!** *Cinstitul Paraclis sau Rânduiala Ca-*

nonului de mângâiere către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, cu o învățătură foarte folositoare tuturor drept credincioșilor creștini, dar mai ales pentru membrii și membrele Reuniunilor Mariane. Cu binecuvântarea Excelenței Sale Preasfințitului Domn Dr. Iuliu Hossu, Episcop român unit de Cluj-Gherla. Publicat de Părintele Canonic Dr Victor Bojor.

Broșura, publicată în seria II, pentru poporul a Bibliotecii din Cluj—Gherla, cuprinde pe 36 pagini, afară de rânduiala Paraclisului, prețioase învățături pentru Reuniunile Mariane: — 1. Ce este Creștinismul? 2. Ce este Reuniunea Mariană? 3. Evlavie către Maica Domnului, 4. Indemnuri spre Reuniuni Mariane. 5. Paraclisul către Maica Domnului. 6. Indulgințe pentru Paraclis. — *Învățături practice, cari fac aceasta broșurică indispensabilă pentru orice preot, cantor sau membru în vre-o Reuniune Mariană. Se poate avea de la Librăria Diecezană Gherla, pentru prețul de 8 Lei, plus porto postal 3 Lei, trimițându-se suma înainte. Mult Onorabililor Domni Protopopi și Preoți, cari vor comanda, cel puțin 20 exemplare, trimițând în prealabil suma de 160 Lei, nu vor plăti porto postal.*

BIBLIOTECA DIN CLUJ-GHERLA.

SERIA I. PENTRU INTELECTUALI.

- Nr. 1. *Apararea Creștinismului prin Unirea Bisericilor*, studiu dogmatic, ca nonic, istoric, social, de actualitate, cu un Supliment, 378 pagini, — format 8-o, prețui 140 Lei.
- Nr. 2. *Dumnezeu, Creatorul omii*, conferință filosofico-teologică, 62 pagini, prețul 15 Lei.
- Nr. 3. *Omul în lumina credinței creștinești*, conferință filosofico-teologică prețul 15 Lei.

SERIA II. PENTRU POPOR.

- Nr. 1. *Adevărata Biserică a Domnului Nostru Isus Hristos*. Partea I. ce este Biserica adevărată. Unitatea și vechimea ei. Cum s'au despre de Biserică Grecii și Protestanții. Ediția II. 108 pag., prețui 12 Lei
- Nr. 2. *Datorințele creștinești ale bărbaților*. 62 pagini, prețul 6 Lei.
- Nr. 3. *Invățătură creștinească pentru femei*. Ed. II. 48 pagini, prețul 6 Lei
- Nr. 4. *Invățături pentru tinerii feciori*. 36 pagini, prețul 6 Lei.
- Nr. 5. *Invățături creștinești pentru fetele fecioare*. 40 pagini, prețul 6 Lei.
- Nr. 6. *Adevărata Biserică a Domnului Nostru Isus Hristos*. Partea II. Biserica adevărată trebuie să fie: Una, Sfântă, Catholică și Apostolică. — Prețul 20 Lei.
- Nr. 7. *Adevărata Biserică a Domnului Nostru Isus Hristos*. Partea III. Capul Bisericii — Papa dela Roma. Papa urmașul legiuit al Sfântului Petru. Prețul 10 Lei.
- Nr. 8. *Roma și mănăstirile românești unite dela Nicula, Bicsad, Moisei și Strâmbu*. Rugăciuni și învățături creștinești pentru folosul sufletec al credincioșilor cari merg la Mănăstire. Ediția Tipografiei A. Todoran. Prețul 10 Lei.
- Nr. 9. *Acatistul Maicii Domnului*, ce să cântă în Sâmbăta a V-a din marele Post. Editura Librăriei Diecezene. — Prețul 10 Lei.
- Nr. 10. *Maica Domnului dela Sfânta Mănăstire din Nicula*. Evlavia cătră Născătoarea de Dumnezeu. Istoria Icoanei plângătoare și făcătoare de minuni dela Nicula. Prețul 20 Lei.
- Nr. 11. *Minunile Maicii Domnului*. — Prețul 10 Lei.

SERIA III. PENTRU PREOȚII-PĂSTORI SUFLETEȘTI.

- Nr. 1. *Manual de Cateheze practice*, pentru învățământul Religiei în clasele I și II din școala primară. Vol. I. Lecții metodice (18 lecție pentru trimestrul I al anului școlar, 176 pagini în 8-o, prețul 50 Lei.
- Nr. 2. *Manual de Cateheze practice etc.* Vol. II. pentru trimestrul II (27 lecții practice) 184 pagini, prețul 60 Lei.
- Nr. 3. *Manual de Cateheze practice etc.* Vol. III pentru trimestrul III (15 lecții practice) 120 pagini, prețul 40 Lei.

La comande separate — să se adaogă și porto postal, la brosurile mici — câte 2 Lei de exemplar, iar la cele mai mari câte 10 Lei.